

[Jens Peter Jensen]

Jeg kan på Venstres vegne tilsige en velvillig udvalgsbehandling og samtidig udtrykke ønske om en grundig udvalgsbehandling, hvor man kan tage hensyn til og vurdere de synspunkter, der kommer frem. Det er meget vigtigt, at vi har disse deputationer. Det er en form for konsultativ virksomhed, som vi som parlamentarikere slet ikke kan undvære.

Men altså en positiv holdning til forenklingen, og så tager vi en grundig behandling af enkelthederne.

Ingrid Kjældgaard (FP):

Lov om ophævelse af visse love lyder som sød musik i Fremskridtspartiets ører, og vi ønsker den ny industriminister til lykke med dette lovforslag og håber, at også andre ministerier vil afbureaukratisere inden for deres rammer. Jo færre love, jo mere frihed til de enkelte borgere, det kan kun give færre hindringer og restriktioner, flere muligheder og dermed forstærkede interesser for det arbejde, de enkelte udfører.

Fremskridtspartiet kan med glæde acceptere dette forslag.

Larsen-Ledet (RV):

På Det Radikale Venstres vegne kan jeg tilsige fuld støtte til industriministerens forslag om at ophæve de 6 love, der er omtalt i L 112.

Sonja Albrink (CD):

Ophævelsen af de 6 love, som er nævnt i § 1 i industriministerens lovforslag i dag, er et led i afbureaukratiseringen. Det er altid positivt, når der sker en sanering af love. Hermed mener jeg, at det gerne skulle blive mere overskueligt.

Jeg har dog et par bemærkninger til lovforslagets førstebehandling i dag. Den første er om hele emnet statsstøtten til skibsværfterne. Jeg er sikker på, at vi i udvalget vil få drøftet dette nærmere. Den anden er om ophævelsen af lov om dispachører. Jeg har bemærket, at Danmarks Rederiforening, Assurandør-Societetet og de tre praktiserende dispachører er imod.

Tidligere ordførere har også redegjort for forskellige spørgsmål, som vi får mulighed for at få besvaret i udvalget.

Jeg skal tilsige Centrum-Demokraternes velvillige og positive udvalgsbehandling.

Lysholm Christensen (KRF):

Heller ikke fra Kristeligt Folkepartis side skal der komme noget umiddelbart forbehold. Vi synes, det er udmærket, at man får afskaffet love, som ikke længere har nogen væsentlig betydning, og vi vil selvfølgelig nu kigge på de spørgsmål og svar, der kommer i udvalget. Men vi er i hvert fald indstillet på at medvirke til en hurtig gennemførelse af dette lovforslag.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Jeg vil gerne takke samtlige partier for den positive modtagelse, forslaget har fået. Jeg har opfattet de fleste af de bemærkninger, der er faldet, som ting, der skal behandles i udvalget, og jeg imødeser derfor kun et positivt og godt samarbejde med udvalget om gennemførelsen af lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.58

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af tilsynet med Fondsbørsen.

Af Holger K. Nielsen (SF) m.fl.
(Fremsat 13/12 89).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Denne sag har jo været omfattende beskrevet i pressen og derfor genstand for stor opmærksomhed, men lad mig indledningsvis fremhæve, at de oplysninger, vi råder over, ikke giver grundlag for at antage en så omfattende insiderhandel, som visse dele af pressen gerne har villet give udtryk for i den seneste tid.

Herefter vil jeg på den anden side også gerne understrege, at jeg er positivt indstillet over for målsætningen bag SF's forslag til folketingsbeslutning: at skabe hindringer for insiderhandel. Insiderhandel er ulovligt, og vi skal prøve at komme det mest muligt til livs. Det kan gøres på flere måder, og vi arbejder for øjeblikket med flere tiltag.

Hvad angår den del af forslaget, der vedrører en styrkelse af Finanstilsynet, kan jeg oplyse, at der som bekendt i 1989 er blevet gennemført en styrkelse af Finanstilsynets organisation og arbejds metode. I overensstemmelse med en konsulentundersøgelses anbefalinger er Finanstilsynet fra årsskiftet blevet omstruktureret sådan, at vi har opdelt den i fire linjeafdelinger: en tilsyns afdeling, en juridisk afdeling, en aktuar- og regnskabsafdeling og endelig en udviklingsafdeling.

Den enkelte afdeling vil som udgangspunkt inden for sit funktionsområde være ansvarlig for alle virksomheder under Finanstilsynet. Dog er tilsynet med store og komplekse virksomheder henlagt til udviklingsafdelingen. Begrundelsen herfor er dels den særlige ekspertise, der skal samles i denne afdeling, dels ønsket om at sikre afdelingen det førstehåndskendskab til udviklingen i den finansielle sektor, som skal indgå i Finanstilsynets arbejde med løbende at afvikle eller udvikle og forbedre tilsynsmetoderne og ministerområdets erhvervs-politiske overvejelser.

I forbindelse med omstruktureringen er der også peget på behov for visse personalemæssige tiltag. De vil blive søgt gennemført i rimeligt omfang. Det er endnu for tidligt at gå i detaljer; bl.a. har jeg nogle forhandlinger med finansministeren. Jeg er imidlertid meget opmærksom på problemet med både at skaffe og fastholde det kvalificerede personale i Finanstilsynet.

Jeg kan endvidere oplyse, at konsulentundersøgelsens anbefaling af, at Finanstilsynet

fortsat fører tilsyn med Københavns Fondsbørs, ligeledes er blevet fulgt.

Vedrørende spørgsmålet om insiderhandel i relation til Københavns muligheder som finansielt centrum er jeg enig med forslagsstillerne i, at en skærpelse af foranstaltningerne mod insiderhandel alt andet lige vil have en positiv effekt.

Derimod må jeg understrege, at en åbning af Værdipapircentralens registre ikke løser problemet, men til gengæld vil få nogle uoprettelige konsekvenser for udlandets tillid til Værdipapircentralen og til København som finansielt centrum.

Både i 1980 og i 1985, da vi indførte værdipapircentralsystemet og ved børsreformen, tillagde alle mine forgængere uanset partifarve, industriministrene Erling Jensen, Ib Stetter og Nils Wilhjelm, samt erhvervslivet det meget stor betydning, at aktiebog og VP-registrene ikke blev offentligt tilgængelige. Jeg er af samme opfattelse: Det skal dog oplyses for fuldstændighedens skyld, at politiet naturligvis i modstrid med visse presseskriverier har mulighed for at få de oplysninger, de skal have, i efterforsknings sager. Det har i øvrigt også Finanstilsynet – det vil jeg vende tilbage til.

Der er imidlertid en række andre muligheder for at lægge hindringer i vejen for insiderhandelen og styrke efterforskningsmulighederne.

For at starte med første led i kæden – de børsnoterede selskaber – kan jeg nævne, at en større selvjustits i deres omgang med fortrolige oplysninger og interne regler for ledelsens handel med selskabernes aktier uden tvivl vil have en præventiv virkning.

For så vidt angår Københavns Fondsbørs kan jeg oplyse, at Fondsbørsens bestyrelse har gjort sig overvejelser om en stramning af de børsretlige regler og oplysningsforpligtelserne. Den har oplyst mig om, at den forventer at kunne fremlægge forslag herom inden sommerferien.

Hertil kommer, at børs mæglerne har udarbejdet en række forslag, der ligeledes overvejes i fondsbørsregi og i ministeriet, og disse ved jeg også er tilstillet Folketingets medlemmer. Det bør dog nævnes, at også mæglerne fraråder en åbning af Værdipapircentralen.

Endelig kan jeg oplyse, at der i Finanstilsynets regi for øjeblikket arbejdes med en gennemførelse af bl.a. EF-direktivet om insider-

[Industriministeren]

handel og EF-direktivet om offentliggørelse af oplysninger ved erhvervelse og afhændelse af en betydelig andel i et børsnoteret selskab. Det vil indebære en supplerende af de strenge regler i aktieselskabslovens §§ 28 a og 53 og fondsbørslovens § 39. Som et led i dette arbejde overvejes også mulighederne for at styrke efterforskningen og eventuelt stramme sanktionsmulighederne. Det arbejde forventer jeg vil resultere i et lovforslag i næste folketingsår.

Disse måder at angribe insiderproblemet på er efter min mening af foretrække, og vi arbejder seriøst med alle involverede parter for at få de nødvendige tiltag iværksat. Vi forventer en grundig behandling af alle forslag og regner med, at de nødvendige lovjusteringer, som jeg omtalte før, vil kunne gennemføres i forbindelse med EF-direktivets gennemførelse i næste folketingssamling. Jeg må derfor på regeringens vegne meddele, at vi ikke kan tilslutte os det foreliggende forslag.

Nyrup Rasmussen (S):

Jeg er lidt overrasket over industriministerens kommentarer til forslaget fra SF. Jeg synes, forslaget er yderst velbegrunderet og indeholder en række konkrete anbefalinger, som der i allerhøjeste grad er brug for.

Jeg skal ikke gøre nogen stor debat ud af tingene i dag. Vi har for Socialdemokratiets vedkommende fremsat et beslutningsforslag på samme emneområde, der kommer til behandling her i Tinget inden så længe, har jeg forstået, og som går lidt mere i dybden på en række punkter, som vi tror det er nødvendigt at se på.

Derfor vil Socialdemokratiets holdning til SF's forslag være positiv, og vi vil give det en konstruktiv behandling under udvalgsarbejdet. Vi synes, det peger i den rigtige retning, men vil selvsagt også, når vi skal behandle vort eget forslag, håbe på at kunne gå noget videre end det, der er lagt op til her.

Jeg er overrasket over industriministerens bemærkninger om Værdipapircentralen. Når ministeren nu tager både forhenværende ministre på området, mæglerne og andre i ed temmelig mange år tilbage i tiden, som jeg hørte ministeren gøre, vil jeg gerne spørge, om det er noget, ministeren kan dokumentere for os.

I den forbindelse vil jeg gerne have lov til at citere fra en artikel af direktøren for Værdipapircentralen, Jens Bagge, der i Børsens Ny-

hedsmagasin nr. 1 for den 19. januar 1990 giver udtryk for følgende:

»Det sidste års tid har vi næsten en gang om ugen undret os over handler, som virkede særdeles mærkværdige.«

Lidt længere henne i samme artikel udtaler Jens Bagge, som har fuld opbakning fra børs-mæglerne:

»Jeg mener ikke, Værdipapircentralen skal være et skjold for ulovligheder.«

Og videre hedder det:

»Hvis Tilsynet har en begrundet mistanke om insidertrading, kan det være nyttigt at bruge Værdipapircentralen.«

Kort sagt kan jeg ikke se, at det vil forringe København som finansielt centrum, hvad omdømmet angår, hvis vi åbner mulighed for en trods alt langt mere effektiv mulighed for at begrænse insidertrading ved at give Finanstilsynet adgang til Værdipapircentralen.

Må jeg minde industriministeren om, at reglerne i New York og i London faktisk giver adgang til elektroniske oplysninger, der går langt videre end det, man her har lagt op til.

Det, der er problemet, er, at de nuværende kontrolregler ligger på så lavt et niveau, at det nærmest er blevet det modsatte af noget attraktivt at etablere sig i København som deltager i handel med værdipapirer for udenlandske iagttageres vedkommende. Det, vi nu skal samle kræfterne om – og det er også hensigten, ser jeg, med SF's forslag og med det, Socialdemokratiet foreslår – er at løfte kontrolregler og indseende op på internationalt niveau. Jeg tror ikke, der er andre muligheder, men det forudsætter, at Værdipapircentralen giver Finanstilsynet adgang til fortrolige oplysninger. Dette her drejer sig ikke om offentlighedens adgang til VP; det drejer sig om Finanstilsynets adgang til Værdipapircentralen, som selvsagt skal overholde fortrolighedsregler i forholdet til omverdenen.

Kai Dige Bach (KF):

Da Det Konservative Folkepartis ordfører i denne sag, hr. Flemming Hansen, ikke har mulighed for at være til stede, har jeg lovet at forelægge hans ordførertale her i dag.

Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at den konservative folketingsgruppe er positiv indstillet over for ånden i dette beslutningsforslag ud fra den betragtning, at insiderhandel

[Kai Dige Bach]

finder sted, og at insiderhandel er ulovlig. At insiderhandel er ulovlig, er åbenbart en kendsgerning bekræftet af Foreningen af Danske Børsmæglerselskaber i et brev til Folketingets Erhvervsudvalg.

Jeg synes også, man skal understrege, hvad Foreningen af Danske Børsmæglerselskaber siger, nemlig at insiderhandel nok finder sted, men at det sandsynligvis ikke er i så stort et omfang, som det ofte fremgår af pressen.

Imidlertid har beslutningsforslaget punkter, der gør, at vi ikke kan tilslutte os det. Det drejer sig først og fremmest om forslagets pkt. 2, der siger, at industriministeren pålægges at sikre tilsynsmyndighederne adgang til oplysninger i Værdipapircentralen.

For det første finder vi, at det er mod den aftale, vi indgik, da vi lavede loven om Værdipapircentralen, og for det andet vil det være med til at svække Københavns Fondsbørs som international handelsbørs.

Hvad der imidlertid nok er vigtigst, er, at det ingen reel mulighed giver for at komme disse insiderhandler til livs. Det er vigtigere at styrke Finanstilsynet, og det er jo netop sket gennem den omstrukturering, som industriministeren har omtalt. Endvidere er det vigtigt, at vi følger det op, industriministeren sagde om EF-direktiver, som er vedtaget, og som nu skal føres ud i livet, hvilket Finanstilsynet er på vej til at gøre.

Som sagt vil vi ikke kunne tilslutte os forslaget, men det betyder ikke, at vi ikke er åbne for en meget grundig diskussion i Folketingets Erhvervsudvalg om forslaget, idet love, som er vedtaget, naturligvis skal holdes, og det er vor opgave at sikre, at den insiderhandel, der måtte finde sted, reduceres til et absolut minimum.

Jeg tror derfor, at seriøse virksomheder, der er noteret på Københavns Fondsbørs, må kunne komme med forslag til, hvordan dette kan begrænses på en administrativ måde, og beder om, at sådanne forslag bringes til Folketingets Erhvervsudvalgs kendskab.

Som sagt afviser vi forslaget, men glæder os til en diskussion om det i Folketingets Erhvervsudvalg.

Rahbæk Møller (SF):

Der er ingen, der kan være i tvivl om, at det er et relevant emne, vi har taget fat i. Det fremgår jo tydeligt af de indlæg, vi allerede har hørt, men det fremgår også af f.eks. det brev, vi har

fået fra børsmæglerne, og det fremgår af en lang række interview, der har været i aviserne.

Jeg vil bare i tilknytning til det, hr. Nyrup Rasmussen omtalte, nævne det interview, der var med Mads Øvlisen i Berlingske Tidende torsdag for en uge siden, hvor han netop påpegede den løsning, som SF her foreslår, nemlig at åbne Værdipapircentralen for myndighederne.

Jeg vil lige gøre opmærksom på, at det var en tilsnigelse, når ministeren argumenterede imod, at det skulle være offentligt tilgængeligt. Det har SF ikke foreslået. Det, vi foreslår, er, at myndighederne får en adgang til at se i Værdipapircentralen. Og vi kan altså konstatere, at en af Danmarks store erhvervsledere faktisk er enig med os i dette synspunkt.

Begrundelsen for, at det er nødvendigt at gøre noget, er jo oplagt. Vi kan næsten daglig læse i aviserne om mistanke om insiderhandel. Vi ved ikke, om det er rigtigt hver gang, men vi ved, at alene det, at mistanken foreligger, er meget uheldigt for børshandelen, og alene det er en begrundelse for at søge at skabe ordnede forhold.

Der er tre dele i SF's forslag.

For det første foreslår vi Finanstilsynet styrket. Det er et ønske, vi længe har næret, og jeg vil i den forbindelse nævne, at vi her har makkerer, idet det jo er et af de steder, hvor Bankforeningen og SF har stået skulder ved skulder i flere år. De har faktisk foreslået Banktilsynet styrket og har endda været villige til at betale for det; det skal de jo også, hvis det bliver styrket.

Vi er selvfølgelig opmærksom på, at ministeren har gennemført en administrativ reorganisering, som jeg går ud fra er en forbedring, og det kan vi kun være glade for. Men der er stadig væk behov for en egentlig styrkelse, også i henseende til en forøgelse af de summer, de har med at gøre, og det er mig bekendt ikke sket endnu. Det er nødvendigt af mange grunde, skal jeg tilføje; når Bankforeningen har foreslået Finanstilsynet styrket, er det ikke specielt med henblik på insiderhandel, men af helt andre grunde. De vil gerne have et ordentligt tilsyn med sig selv. Men det, at vi har brug for bedre indseende med insiderhandel, er jo en yderligere begrundelse for at sørge for, at vi har et velfungerende finanstilsyn.

[Rahbæk Møller]

Dernæst foreslår vi som nævnt, at myndighederne får adgang til at gå ind i Værdipapircentralen. I den forbindelse vil jeg gerne henvise til det interview, der var med Eigil Nygaard for nylig, hvor han gør opmærksom på, at det først og fremmest er en billig løsning. Det er muligt, at det ikke på alle punkter giver en tilstrækkelig information, men det kan give det overblik, som gør, at man kan gå ind og søge de ekstra informationer, som er nødvendige for at komme til bunds i en sag. Og derfor synes jeg stadig væk, det ville være rigtigt at gå ind for den.

Endelig for det tredje foreslår vi, at de børsesetiske regler skal strammes. Jeg har forstået på ministerens tale, at det er noget, Fondsbørsens ledelse også er opmærksom på. Men det, vi har brug for, er vel at se, hvad man egentlig gør i udlandet. Vi ved, at USA har store problemer med insiderhandel. Vi ved også, at de har gjort noget effektivt for at løse det. Det synes jeg vi skulle kigge på. Jeg ved, at Norge og Sverige har sendt folk over til USA for at studere disse problemer. Vi burde måske også sende et par mand derover.

Jeg vil også nævne, som ministeren gjorde det, at vi ved jo, EF arbejder med sagerne, men der bør ikke være noget i vejen for, at vi allerede nu studerer, hvad det er, EF planlægger. Vi er i almindelighed ikke tilhængere af, at vi skal være spejderdrengene her i landet og gennemføre direktiver, før de overhovedet er vedtaget. Men hvis de har gode ideer med hensyn til løsningen af et problem, som vi erkender som et problem, skulle der da ikke være noget som helst i vejen for, at vi undersøger de gode tanker og gennemfører dem i god tid, da det er indlysende, at alle partier her i Tinget erkender, at der her er et problem, som bør løses.

Svend Heiselberg (V):

Det er, som om der ligger en vis mistænkeliggørelse bag dette beslutningsforslag. Det er ikke min opfattelse, at der er noget som helst belæg herfor. Hvorvidt industriens minister kan overtale finansministeren til at styrke Finanstilsynet, vil vise sig.

Vedrørende tilsynsmyndighedernes adgang til oplysninger i Værdipapircentralen og gennemgang af Fondsbørsens regelsæt findes der jo allerede helt klare regler, og det er i hvert fald ikke min opfattelse, at reglerne ikke er blevet overholdt.

Nu skal vi passe på, at vi ikke i vores glasnost kommer til at ødelægge det, som det er lykkedes at få skabt, nemlig at gøre København til en finansiel sektor. Derfor ønsker Venstre ikke at deltage i en mistænkeliggørelse i forbindelse med et påstået manglende tilsyn med Fondsbørsen.

Det er, som om det at handle med værdipapirer skulle være noget specielt, noget betænkeligt, men det er jo stort set ikke anderledes end at handle med sild. Der skal også være behørig kontrol; det forlanger vi også her, men ikke så meget, at forretningen går i stå.

Ingrid Kjældgaard (FP):

SF ønsker, at industriministeren skal styrke Finanstilsynet ved at sikre adgang til flere oplysninger i Værdipapircentralen og skærpe sanktionerne ved eventuel overtrædelse af børsesetiske regler.

Også her er Fremskridtspartiet imod overvågning. Vi er ikke et Østland, hvor de i øvrigt ophæver overvågning på alle fronter, og vort samfund skal ikke udvikle sig i retning af yderligere kontrol og overvågning, end tilfældet allerede er.

Det er tragisk, at SF altid betragter det private erhvervsliv med mistænksomhed, som om det private erhvervsliv kun kan klare sig gennem svindel og bedrag. Det mener Fremskridtspartiet ikke er tilfældet. Tværtimod mener vi, at den eneste måde, det private erhvervsliv kan fungere på, er gennem gensidig tillid.

Hvis et privat firma har et dårligt renommé, vil forbrugerne naturligvis blot benytte en konkurrerende virksomhed. Det er selvfølgelig også tilfældet med hensyn til firmaer, der arbejder på Fondsbørsen. Dette kan meget klart belyses ved et eksempel: Hvis det viser sig, at en virksomhed udfører insiderhandel eller lignende, der er et brud på de børsesetiske regler, vil forbrugerne blot efterspørge ydelsen hos et andet, konkurrerende firma.

Det er en mulighed, man har i den private sektor. Derimod har man ikke den mulighed i den offentlige sektor, idet alle offentlige institutioner og virksomheder fungerer som tvangsmonopoler. Så hvis man endelig skal indføre mere kontrol i dette samfund, der i forvejen er alt for kraftigt reguleret af staten, bør det være den offentlige sektor, der skal overvåges.

Vi kan altså ikke tilslutte os dette formynderforslag.

Larsen-Ledet (RV):

Vi er fra radikal side enig i målsætningen i SF's forslag – at søge at skabe hindringer for insiderhandel – men det er jo ikke ret længe siden, der blev gennemført en styrkelse af Finanstilsynet.

Vi vil nøje følge med i, hvad der sker på området. Vi er heller ikke indstillet på at acceptere ulovligheder. Men vi vil afvente de praktiske erfaringer af det, der er sket, og det, der er påtænkt skal ske videre, inden vi skrider til handling, inden vi stiller krav om, at der skal ske ændringer på området. Vi vil også først se industriministerens forslag om en supplerings og opstramning af reglerne i aktieselskabsloven og fondsbørsloven.

Vi må altså på det foreliggende grundlag afvise forslaget.

Sonja Albrink (CD):

Ingen kan blive uenige om, at det er et gode at have en velfungerende fondsbørs, og til en velfungerende fondsbørs hører også et tilsyn, der er velfungerende.

Hvis man kun støtter sig til avisomtalen af, hvad der sker på Fondsbørsen, kan man fristes til at tro, at hverken Fondsbørsen eller tilsynet er velfungerende, men der er nogle gange langt fra sensationsprægede artikler til virkeligheden. Jeg ser derfor frem til at høre industriministerens vurdering af, hvordan tilsynet fungerer.

Finanstilsynet er, som det fremgår af bemærkningerne fra forslagsstillerne, for nylig blevet gennemgået af en konsulentvirksomhed. Det må derfor være naturligt, at Finanstilsynet nu får mulighed for at få den nye struktur til at virke. Hvis Finanstilsynet og industriministeren derefter kommer til den konklusion, at der er behov for at styrke tilsynet, må vi se på det. I den forbindelse er det rart at vide, at det ikke vil få konsekvenser for statsfinanserne, da brugerne – dvs. alle virksomheder i den finansielle sektor, der er under tilsynet – selv betaler for tilsynet.

Det er at sætte vognen foran hesten at starte med at kræve styrkelse og udvidelse i stedet for at se på, hvilke opgaver der skal løses, og derefter vurdere, om de nødvendige ressourcer er til rådighed. Jeg mener ikke, at forslagsstillerne har dokumenteret, at Finanstilsynet ikke fører et tilstrækkelig godt tilsyn med Fondsbørsen.

Forslagsstillerne ønsker, at fondsbørsbestyrelsen og Finanstilsynet skal have adgang til Værdipapircentralen for at hente oplysninger om, hvem det er, der ejer aktier. I bemærkningerne henvises der dels til behovet for generelt at føre tilsyn med værdipapirhandelen, dels til problemet med at finde ud af, hvem der ejer mere end 10 pct. af aktierne i et selskab.

Jeg tror ikke, at mennesker, der ønsker at skjule deres egentlige hensigter, vil samle en stor aktiepost, så det kan aflæses direkte i Værdipapircentralens register. Jeg er bange for, at de vil bruge stråmænd, hvis de vil skjule noget – navnlig hvis vi åbner for adgangen til Værdipapircentralen.

Nu er det jo sådan, at Værdipapircentralen udelukkende registrerer de oplysninger, som børsrådgivningsfirmaer og pengeinstitutter beder om at få registreret. Det vil sige, at fondsbørsbestyrelsen og Finanstilsynet kan hente disse oplysninger hos disse virksomheder. Der er derfor næppe grund til at åbne for Værdipapircentralens register.

Hvad angår forslaget om, at industriministeren skal gennemgå Fondsbørsens regelsæt med henblik på at skærpe sanktionerne, går jeg ud fra, at industriministeren vil blive bedt herom af fondsbørsbestyrelsen og Finanstilsynet, hvis de, der i det daglige har opgaverne med at sikre deres overholdelse, finder det nødvendigt.

Forslagsstillerne peger i denne forbindelse på reglerne om forbud mod insiderhandel. Her er det værd at bemærke, at forbudet mod insiderhandel blev sat ind i fondsbørsloven i 1986. Det er altså et område, hvor vi ikke udelukkende er afhængige af de børsretlige regler, som fondsbørsbestyrelsen har vedtaget.

Vi er positivt indstillet over for princippet med hensyn til et effektivt tilsyn med værdipapirhandel og Fondsbørsen, men vi har tillid til, at industriministeren vil bede Folketinget om en ændring af de gældende regler, hvis der er behov for det.

Det forslag til folketingsbeslutning, som vi her behandler, er derfor nok overflødig og specielt med hensyn til Værdipapircentralen egnet til at svække tilliden.

Lysholm Christensen (KRF):

Insiderhandel på Fondsbørsen er naturligvis uacceptabel, og vi har nogle stærke formodninger om, at den finder sted, som flere ordførere

[Lysholm Christensen]

har været inde på. Det er naturligvis ulovligt, og ulovligheder skal opklares og straffes – ingen tvivl om det.

Derfor har SF jo ret i det anliggende, der ligger bag beslutningsforslag nr. B 47. Her er et problem, som skal løses.

Der er opstillet 3 punkter i beslutningsforslaget. Hvad angår det første, om at styrke Finanstilsynet, kan vi fuldt ud tilslutte os, at der sker en yderligere styrkelse af Finanstilsynet. De skal have redskaber i hænde, som virkelig sætter dem i stand til at øve et effektivt tilsyn også med det, der sker på Fondsbørsen.

Herefter springer jeg til punkt 3 om Fondsbørsens regelsæt. Det må også være rimeligt, at disse regler bliver skærpet, og det har Fondsbørsen i øvrigt selv erklæret sig enig i i det papir, vi fik forleden dag. Jeg har med tilfredshed noteret mig ministerens redegørelse på området og vil gerne tilskynde til, at ministeren arbejder videre med dette spørgsmål og får skærpet regelsættet.

Min usikkerhed kommer til udtryk, når det gælder punkt 2 om åbningen af Værdipapircentralen, og den knytter sig til de forudsætninger, der lå bag oprettelsen af Værdipapircentralen i sin tid, nemlig om der ikke netop lå den forudsætning bag, at denne central skulle være lukket, for at trække handel til København. Spørgsmålet er blot, om det var en lykkethed, som gjaldt offentligheden eller et tilsyn. Derfor må jeg lade min stillingtagen netop på det punkt stå lidt åben. Jeg ser frem til, at vi i udvalget får belyst netop dette forhold lidt mere præcist, således at vi kan se på, hvilke konsekvenser det vil få, hvis vi åbner centralen for tilsynsmyndighedernes mulighed for at kigge i sagerne.

Min tilslutning er altså lidt betinget med hensyn til pkt. 2. Ellers synes jeg, det er udmærket, at vi får gjort noget ved insiderhandel.

Behnke (FP):

Når jeg vælger at tage ordet i denne sag, er det udelukkende, fordi jeg følte mig tilskyndet til det specielt af indlæggene fra ministeren og fra ordførerne for henholdsvis De Konservative og Venstre.

Lad mig da begynde med det gode: Det glæder mig, at ministeren ikke agter at pille ved Værdipapircentralen – det manglede også bare. Dengang Værdipapircentralen blev indført, var

vi skeptiske; vi var nemlig bange for, at man på et tidspunkt kunne finde på den slags tanker, som nu bliver fremført af SF.

Jeg kan kun ryste på hovedet over hr. Nyrup Rasmussens tanker om, at der sandelig ikke sker noget ved at have et par embedsmænd fra Finanstilsynet til at kigge. Hvad bygger Socialdemokratiet deres tro på, at de mennesker, der kommer fra Finanstilsynet, skulle være bedre mennesker end andre? I det øjeblik man først har åbnet kassen og der er frit syn, vil der altid kunne være begrundet tvivl om, hvorvidt det, der foregår, skyldes oplysninger, der kan købes til den ene eller den anden side.

Hvad angår hele spørgsmålet om insiderhandel kunne jeg godt tænke mig at spørge ministeren, hvad forskellen er på insiderhandel og kurspleje. Alt, hvad der foregår i og omkring Børsen, alt, hvad der står i landets dagblade, og alt, hvad der bliver sagt i korridorerne, er kurspleje. Hvis jeg havde en aktie i Jyske Bryggerier og jeg gik ned til købmanden og valgte at købe et af deres produkter frem for et andet, kunne jeg blive beskyldt for kurspleje. Når der foregår den slags handler – insiderhandler – gælder det selvfølgelig om, hvis der skal være et frit marked, at man så hurtigt som muligt afspejler de informationer, der er. De mennesker, der ved noget, skal selvfølgelig have lov at udnytte den viden. Det er hele formålet med at have en børs, hvor der foregår en offentlig handel. Ellers kunne man lige så godt have nogle statsfastsatte kurser, hvor man havde nogle embedsmænd til at sidde og vurdere, hvad kursen burde være på de enkelte virksomheder. Så ville det være ligesom »Alice i Eventyrland«: Alle vinder, og så er der ingen grund til at afholde lotteriet.

Der er ét sted i verden, hvor insiderhandel ikke er forbudt – jeg véd det dog ikke præcist, men der gribes i hvert fald ikke ind over for det – og det er i Hong Kong. Og det synes jeg der er grund til at vi efterlever her i Danmark. Hong Kong er Østens finansielle centrum, Danmark burde være Vesteuropas, og hvis vi skal være det, skal vi tiltrække så mange handler til Danmark som overhovedet muligt.

Denne form for virksomhed har mange fordele. Der er ingen rygende skorstene, der er ingen kemikalieudslip i vores ær, og der er ingen dyre betalingsbalanceskadelige råstofindkøb. Der er ikke andet end et godt kapitalafkast ved denne form for virksomhed, og derfor gælder

[Behnke]

det om, at der i Danmark kan foregå så fri en virksomhed som overhovedet muligt.

Der er flere, der har henvist til, hvad der foregår i USA. Man kan i mange henseender se på, hvad der foregår i USA, men på dette område er der vist ingen som helst grund til at råbe hurra for, hvad amerikanerne foretager sig. Så vidt jeg husker, var det netop i USA, at børsen krakkede tilbage i 1929. Og hvorfor? Den krakkede netop, fordi det offentlige Federal Reserve System blandede sig i den frie handel. Det har bl.a. nobelpristageren i økonomi, Milton Friedman, i adskillige publikationer grundigt beskrevet.

Så min anbefaling til ministeren skal være at lade være med at komme med dette lovforslag i næste samling. Lad dog for en gangs skyld også på dette område de frie markeds kræfter få lov til at udfolde sig frit. Det har vi alle sammen kun glæde af.

(Kort bemærkning).

Nyrup Rasmussen (S):

Jeg vil gerne spørge ministeren direkte, om ministeren kan bekræfte, at der faktisk i dag er åbnet for Værdipapircentralen – også til hr. Behnkes orientering – til offentligt ansatte embedsmænd. Så de behøver for så vidt ikke at være ansat i Finanstilsynet for at have en god moral, og det tror jeg de danske embedsmænd har. Vi har et godt embedsvælde her i Danmark, som jeg beder meget om ikke bliver beklippet, som jeg hørte hr. Behnke kaste sig ud i.

Jeg vil gerne spørge ministeren konkret: Kan ministeren bekræfte, at Værdipapircentralen i dag udleverer oplysninger til Danmarks Statistik på en række områder? Kan ministeren bekræfte, at Finanstilsynet i dag kan gå til Værdipapircentralen og få udleveret oplysninger om forsikringsselskabers aktiebesiddelser, om pensionskassers aktiebesiddelser og om begravelsesforretningers aktiebesiddelser? Jeg tror nogenlunde, at det er den kreds, man har adgang til i dag.

Jeg synes, vi skal få debatten ind i de konkrete rammer, som vi altid er bedst tjent med, når vi diskuterer politik, så vi ved, hvad kendsgeringerne er.

Mit andet spørgsmål til ministeren gik på: Når ministeren betvivler, hvor stort omfanget af insidertrading er, hvad baserer ministeren så sin formodning på? Gælder det ikke her som i

så mange andre situationer, at når vi ikke har noget måleinstrument, kan vi heller ikke udtale os om det faktiske omfang? Vi har nogle tilkendegivelser fra en række fondsbørsvekslere og -mæglere, som vedstår, at de har konkret kendskab til en række betydelige insiderhandlinger. Derfor vil jeg foreslå ministeren, at hun interesserer sig meget for SF's forslag og også for det forslag, Socialdemokraterne kommer med i næste uge.

Og så min sidste bemærkning: Kan ministeren ikke tilslutte sig, at der i hvert fald bør ske en udvidelse af indberetningspligten for handler, så den også omfatter handler efter kl. 15.30 hver dag? Så kan vi da om ikke andet sige til hr. Behnke: Hvis der ikke finder insidertrading sted før kl. 15.30, så er der alle gode muligheder for det efter kl. 15.30 hver dag.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg synes, at det var et interessant indlæg, vi lige hørte fra hr. Behnkes side, lidt overraskende, men nu er det konstateret, at dansk demokrati er bredt, så bredt, at der også i Folketinget er tilhængere af insiderhandel. O.k., sådan er vel demokrati. Jeg synes, at det er godt, men måske lidt ejendommeligt.

(Kort bemærkning).

Behnke (FP):

Det drejer sig om hr. Nyrup Rasmussens bemærkning om, at det er svært at måle noget, hvis ikke man har et måleinstrument, så man kan gå ind og registrere, hvad der foregår.

Lad mig i den forbindelse minde om, at igennem mange år gik diskussionen mellem vor danske Niels Bohr og Einstein om nogle ting inden for kernefysikken, som jeg ikke vil gå ud i en diskussion om her, netop på, hvorvidt det, at man går ind og måler på tingene, giver et billede af, hvad der faktisk foregår, fordi det, at man måler, påvirker situationen.

Når jeg nævner det her, er det, fordi det, at man indfører disse instrumenter, betyder, at man påvirker det, der foregår på Børsen, og det er den påvirkning fra offentlig side, der ikke skal finde sted, fordi den vil ødelægge det frie marked, således at der ikke længere er et frit marked.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Der er stillet nogle helt konkrete spørgsmål, som jeg gerne lige vil besvare inden sidste omgang.

Hr. Nyrup Rasmussen stillede en hel del spørgsmål i første omgang og supplerede senere. Med hensyn til sammenligningen omkring de elektroniske overførsler kan jeg sige, at for os drejer det sig ikke om at kunne få det overført elektronisk og dermed kun kunne få det i Værdipapircentralen. Vi arbejder på forsøg med at få et elektronisk overførselssystem fra børsystemet til Finanstilsynet på opfordring. Elektronisk overførsel på samme måde som i New York og London er altså en af de ting, jeg forhandler med børs kredse om at få gennemført.

Jeg kan sige, at de oplysninger, vi fra Finanstilsynet kan få ad den vej i kraft af et godt system – hvis vi kan få det til at fungere, hvad jeg håber vi kan – er nogle væsentlig bedre og mere effektive oplysninger til bekæmpelse af insiderhandler, for dér får vi nemlig oplysning om kurser, priser osv., som ikke er i Værdipapircentralen. Derfor er et samarbejde mellem de private børsfirmaer, Fondsbørsen og vort Finanstilsyn et af de ønsker, der er i højsædet.

Med hensyn til det konkrete spørgsmål om de offentligt ansatte: Naturligvis er det offentligt ansatte, der styrer Værdipapircentralen i dag, og dermed giver det sådan set sig selv, så heller ikke dér kan jeg helt følge hr. Behnkes argumentation.

Når jeg til gengæld er ked af at åbne Værdipapircentralen, er det både på grund af de forudsætninger, hvorunder aktiemarkedet blev lagt ind under Værdipapircentralen, og som jeg henviste til i mit indlæg, og fordi vi kan skaffe bedre oplysninger ad andre veje. Jeg vil ikke sætte vort renommé på spil ved, at vi først indgår en aftale og siger, at dette forbliver lukket, og derefter begynder vi at åbne det. Desuden vil en åbning udelukkende føre til en risiko for, at det kan blive misbrugt, og det kan skade os, mens det ikke gavner os, hvad angår de oplysninger, vi har behov for.

Holger K. Nielsen (SF):

Når man skal svare på de indlæg, der har været fra regeringsblokken, er det ikke helt nemt at få overblik over, hvad regeringsblokken mener. På den ene side er der regeringens parla-

mentariske grundlag, Fremskridtspartiet, som i denne sag er påvirket af Einstein og Friedman i skøn sammenblanding, og hr. Svend Heiselberg, som hellere vil tale om salg af fisk, end om det, dette forslag drejer sig om. På den anden side er der industriministeren og Det Radikale Venstre, som på flere måder havde nogle konstruktive indlæg vedrørende problemstillingen.

Jeg vælger nu at tage udgangspunkt i industriministerens tilkendegivelser, og at det er disse tilkendegivelser, som dækker regeringens holdning til disse spørgsmål. Jeg synes, det er positivt, at industriministeren erkender, at insiderhandlen er et problem. I den debat, der har været, har man godt kunnet få det indtryk, at ministeren har villet skubbe dette ind under gultæppet, at ministeren har været meget negativ og afvisende over for at ville gøre noget ved dette problem. Jeg opfattede ministerens tilkendegivelse i dag som en tilkendegivelse af for det første, at regeringen anser det for at være et problem, og for det andet, at regeringen er gået i gang med at forsøge at løse problemet. Og det skal som sagt ikke lægges regeringen til last, at man nu langt om længe er ved at komme i gang, at man begynder at gøre noget ved det.

Jeg vil også sige, at vi er ikke dogmatiske med hensyn til, hvilke løsninger vi finder frem til i den sidste ende. Vores udgangspunkt er, at problemet om insiderhandlen skal løses, og at vi så forhåbentlig i fællesskab kan finde løsningsmodeller, der kan modvirke insiderhandlen. I den sammenhæng finder vi, at det oplæg, der er kommet fra børs mæglerne, er interessant. Vi er bestemt ikke afvisende over for de ideer, børs mæglerne kommer med, men vi mener på den anden side heller ikke, at oplægget er i grel modstrid med det, vi selv foreslår.

Et af de kontroversielle punkter i vores forslag er, at man åbner Værdipapircentralen. Og jeg vil gerne slå fast så kraftigt som overhovedet muligt, at der ikke er tale om, at der nu skal være fuld offentlighed om Værdipapircentralen. Som flere andre har været inde på, er der tale om at udvide de kontrolmuligheder, som offentlige myndigheder har i forhold til Værdipapircentralen.

Det er rigtigt nok, at børs mæglerne ikke tillægger det stor vægt, men jeg har ikke læst børs mæglernes forslag sådan, at man direkte er imod. Man mener bare, at det ikke vil løse så mange problemer, men det er der jo forskellige

[Holger K. Nielsen]

meninger om. Andre mener, det er ganske vigtigt at få åbnet Værdipapircentralen, at det vil være et vigtigt værktøj sammen med mange andre værktøjer for at få gjort noget ved insiderhandelen.

Med hensyn til insidertrading skal der ikke være nogen som helst tvivl: Jeg er ikke tilhænger af, at der skal være muligheder for insidertrading. Insidertrading er ulovlig, insidertrading skader Børsen, så langt er vi helt, helt enige. Men jeg mener bare, at vi har nogle andre metoder til at bekæmpe det end de foreslåede.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af Folketinget Inger Stilling Pedersen (KRF), Lysholm Christensen (KRF), Glønborg (KRF) og Kofod-Svendsen (KRF), har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om dødkriterium og transplantation m.v.

(Lovforslag nr. L 173).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om dødkriterium og transplantation m.v.

(Lovforslag nr. L 173).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets villige behandling.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 23. januar 1990 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående Folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13.49